

۹۹ در نظام حقوقی ایران برای انجام وظایف قوه قضائیه در زمینه احیای حقوق عامه، لازم است قانون خاصی به تصویب برسد. در قانون مذکور باید چارچوب‌های اعمال صلاحیت مذکور تعیین و مصادیق حقوق عامه به صورت تمثیلی مشخص شود. در این زمینه لازم است ساختار و تشکیلات لازم برای دادستانی ایجاد شود. احیای حقوق عامه را باید به نحو حداقلی تفسیر کنیم. ۶۶

نیروی انسانی و آموزش آن‌ها در این زمینه، حاکی از آن است که صلاحیت مذکور به صلاحیت‌های دادستانی اضافه شده است. در نتیجه، برای ایفای این وظیفه (احیای حقوق عامه) باید بخش دیگری به واحدهای دادستانی اضافه شود. همچنین بر لزوم پیش‌بینی و تعیین چارچوب‌ها و محدوده‌های کلی نحوه عملکرد دادستان‌ها توسط دادستان کل تأکید شده است.

ایشان با تأکید بر صلاحیت غیرکیفری دادستان‌ها معتقد است: «این صلاحیت نباید مانع از اعمال حق تظلم‌خواهی شهروندان و عامل محدود شدن حق اقامه دعوا توسط اشخاص

دیگر شود و این صلاحیت، جایگزینی برای سایر صلاحیت‌های دادستانی نیست. تصمیم‌گیری دادستانی نسبت به حقوق و تعهدات سایر اشخاص باید محدود و مشخص و در قانون پیش‌بینی شده باشد. اقدامات دادستان در این زمینه باید مستند و مستدل باشد و به اطلاع اشخاص دیگر برسد».

دکتر یآوری اذعان داشت: «در حالتی که دادستان خودش طرف دعوا باشد، اقدام وی نباید بر هم زنده اصل برابری سلاح‌ها باشد. به عبارت دیگر، دادستان نباید از اختیارات خود در این زمینه سوءاستفاده کند. صلاحیت دادستان‌ها در طرح و اقامه دعوا باید در قانون پیش‌بینی شده باشد. چنین صلاحیتی باید متناسب باشد و امتیاز غیرقانونی برای وی تلقی نشود. نباید در زمینه حق اعتراض یا تجدیدنظرخواهی امتیاز بیشتری برای دادستان نسبت به سایر اشخاص در نظر گرفته شود».

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی معتقد است: «در خصوص اشخاص خصوصی، دادستان به هیچ عنوان صلاحیت نظارت ندارد؛ مگر اینکه دلایل عینی و منطقی مبنی بر نقض تعهدات قانونی وجود داشته باشد. در مواردی که حق یکی از اشخاص اعم از دولتی یا خصوصی

نقض شده باشد، آن‌ها باید حق اعتراض به اقدام دادستانی را در دادگاه داشته باشند. به منظور حسن اجرای مأموریت‌های دادستانی در حوزه غیرکیفری، ایجاد و توسعه همکاری با آموذزمان‌ها و نهادهای مدنی ضروری است. این‌ها ابزارهایی برای انجام وظیفه دادستانی محسوب می‌شوند. در اصول مشترک حاکم بر صلاحیت‌های غیر کیفری دادستان، تأکید شده است برای اعمال این صلاحیت حتماً باید قانون خاصی به تصویب برسد».

وی گفت: «در نظام حقوقی ایران برای انجام وظایف قوه قضائیه در زمینه احیای حقوق عامه، لازم است قانون خاصی به تصویب برسد. در قانون مذکور باید چارچوب‌های اعمال صلاحیت مذکور تعیین و مصادیق حقوق عامه به صورت تمثیلی مشخص شود. در این زمینه لازم است ساختار و تشکیلات لازم برای دادستانی ایجاد شود. احیای حقوق عامه را باید به نحو حداقلی تفسیر کنیم؛ زیرا دستگاه‌های نظارتی متعددی بر عملکرد واحدهای دولتی و غیردولتی نظارت می‌کنند. در حوزه‌های زیست محیطی، پلیس اداری وجود دارد. سازوکار اعمال وظیفه قوه قضائیه در زمینه احیای حقوق عامه باید با توجه به ساختار نظام حقوقی و سیاسی کشور ترسیم شود».